

CHRONICLE

WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

26. LISTOPADU 2011

2/XVII

7
Rozšiřování EU.
Nebo ne?8
Fatáh a Hamás:
smířitelní nepřítelé?14
Model
NATO

Hynek Kmoníček: „Reformě Rady chybí vůdce“

H. Kmoníček a guvernérka Australského svazu Quentin Bryceová.

mzv.cz

„Lidská práva jsou naší ochrannou známkou,“ říká Hynek Kmoníček, bývalý zástupce ČR v OSN a současný velvyslanec v Austrálii. Mluvili jsme s ním o reformě Rady bezpečnosti, politice ČR v OSN i o povinnostech diplomata.

Ústředním tématem druhého přípravného jednání Pražského studentského summitu je reforma Rady bezpečnosti. Vy jste donedávna působil jako velvyslanec ČR při OSN. Jedná se na její půdě o aktuální a živé téma i ve skutečnosti?

Reforma Rady bezpečnosti je nejdůležitějším a proto trvalým tématem,

teré je přímo nebo nepřímo obsaženo prakticky v každém závažnějším rozhodnutí OSN jako celku.

Existuje v současnosti varianta, že by se na nějaké zásadní změně Rady bezpečnosti velmocí dohodly?

V této chvíli taková varianta zřejmě neexistuje, protože takový proces

musí mít svého vůdce a skupinu zemí, která by ho na základě vlastních zájmů podporovala. V současnosti má většina členských států OSN dost starostí sama se sebou, než aby investovala energii, čas a prostředky do nutné a zásadní reformy systému OSN.

Proměnila se vůbec OSN jako taková výrazněji po institucionální stránce od doby svého založení?

Nesporně ano. Některé její součásti a jejich problémy, které byly pro státy zcela klíčové - například dekolonizace - jsou dnes v systému spíše nepříznávanými historickými relikty. Naopak problematika lidských práv, udržitelného rozvoje a podobně v hlavách zakladatelů původně výrazněji nevyčnívala.

Které její orgány v současnosti získávají na významu, a které naopak svoji důležitost ztrácí?

Rada bezpečnosti a United Nations Development Programme na významu lety jenom získaly. Ostatní jej ztrácí.

Jaké panují vztahy mezi diplomaty na tomto světovém fóru? Zachovávají si navzájem odstup nebo bez ohledu na státy, které zastupují, dokáží navázat přátelský vztah?

Odstup je minimální. Je-li někde prostředí, kde je možné „beztrestně“ jednat s nepřítelem, je to jenom v OSN. A skutečných nepřátel bychom tam našli jen velmi málo.

Je současná politika České republiky v OSN dostatečně asertivní a přiměřená našemu významu?

Protože v OSN již nesloužím, nemohu to posoudit. Ale vzhledem k tomu, že znám naši novou velvyslankyni, myslím, že jsme v OSN znovu v dobrých rukou.

Jaká témata by měla Česká republika na půdě OSN akcentovat? Je vhodné se nadále držet především důrazu na dodržování lidských práv ve světě?

Lidská práva jsou naší specialitou, jakousi ochrannou známkou. Bylo by » pokračování na str. 3

Stanovisko?!

wordpress.com

Práce delegáta není snadná. Zastupovat svůj stát tak, abyste dokázali prosadit jeho politiku a vyniknout mezi ostatními, vyžaduje nejen talent, ale zejména pečlivou přípravu. Nejdůležitějším nástrojem, který máte jako delegát při ruce, je stanovisko vašeho státu.

» pokračování na str. 6

Notebook, války a zlaté oblouky

hinnans.com

Takřka každá věc v našem okolí je dnes výsledkem výrobních procesů mnoha zemí po celém světě. Vše od elektroniky po oděvy prochází složitými výrobními postupy v rámci mezinárodních řetězců a stává se dostupným v rekordním čase – jde o jeden z největších zázraků globalizace.

Koncem devadesátých let přišel americký novinář Thomas L. Friedman s poznatkem, že země, které jsou natolik rozvinuté, aby se v ní udržely pobočky společnosti McDonald's, nevedou války. Jakmile se někde vytvoří střední třída, která uživí McDonald's, její obyvatelé stojí frontu raději tam než u odvodní komise. Tuto svou práci Friedman nazval Teorie zlatých oblouků k předcházení konfliktů. S nadsázkou lze dle této teorie říci, že pro země s jistou životní úrovní a zapojením do světové ekonomiky je cena války už příliš vysoká.

Dnes, kdy jsou řetězce rychlého občerstvení po celém světě, ztratila tato teorie mnoho ze své původní přitažlivosti. Především se ukazuje, že sama životní úroveň ještě nemusí být záchranou před » pokračování na str. 5

editorial

Dominik Židek

Zástupce hlavního koordinátora

Milé delegátky, milí delegáti,

nedávno mi jeden bývalý vysokoškolský učitel vyprávěl zajímavý příběh. Při zkoušce se mu z ničeho nic rozplakala studentka. On, jako správný gentleman, ji chtěl utěšit a obejmout, ale pak mu došlo, že vzhledem k jeho postavení by to nebylo zrovna nejvhodnější. Tak se jí jen zeptal, proč pláče. A ona mu odpověděla: „Víte, já to všechno opravdu umím, ale vy po mně chcete, abych nad tím přemýšlela.“ Zkoušející pomalu zavřel své poznámky, s trochou zadostiučinění se jí zeptal na pár otázek z učebnice a propustil ji s trojkou.

Když jsem tento příběh slyšel poprvé, ptal jsem se sám sebe, proč je náš vzdělávací systém nastaven tak, že průměrný středoškolský student ví, jak vypočítat odmocninu ze tří, ale již nepřemýšlí nad tím, co za tím vězí a co tato odmocnina vlastně představuje? Proč nepřemýšlíme nad fyzikálními zákony a bereme jako

danost, že po akci musí následovat reakce? Proč nás většina učitelů nenutí přemýšlet, ale jen chtějí, abychom uměli nabířované vzorečky?

Já na tuto otázku odpověď neznám, ale chci, abyste se nad tím zamysleli. A jestli máte chuť přemýšlet, tak vím, že jste si vybrali správně. My po vás totiž budeme chtít, abyste přemýšleli, abyste měli vlastní názor, abyste nám byli schopni oponovat a abyste se nebáli klást zálučné otázky. Jen vlastní snahou a pílí můžete docílit toho, že vám Summit přinese to, co od něj očekáváte. Z vlastní zkušenosti mohu říct, že Summit funguje na základě přímé úměry: Čím více do něj vložíte, tím mnohonásobně více vám vrátí. Zamyslete se nad tím a určete svůj vklad.

Inspirativní čtení přeje

Dominik Židek

Úhel pohledu

1) Bylo by dle vašeho názoru vyloučení Řecka z eurozóny přínosné?

2) Domníváte se, že je obstrukční chování opozice v otázce reforem přijatelné?

Dominika Hájková

Model OSN

1) Myslím, že by to přínosné nebylo, protože od toho Evropská unie je, aby takovéto problémy řešila. Kdyby se nyní vyloučilo Řecko a poté by se například Česká republika dostala do podobného problému, mohli by se lidé rozpomenout na to, že Řecko bylo také vyloučeno učinili by tak i s dalšími státy.

2) Chování opozice, především tedy protahování jednání, považuji za zbytečné. Myslím si, že opozice jednání neprodulhuje kvůli tomu, aby něco vyřešila, ale spíš aby kolem problému vytvořila mediální rozruch, nafoukla ho a udělala z něj velkou věc, která by se ve skutečnosti dala vyřešit jednoduše.

Alexandr Sedláček

Model OSN

1) Vyškrtnutím Řecka z eurozóny, a tedy utnutím přísunu všech záchraných balíčků, by nastal totální krach řecké ekonomiky a posléze velký propad dalších států EU. Proto je bohužel jediným možným řešením, aby zbytek EU podržel Řecko nad vodou. Samozřejmě tak nelze činit do nekonečna, avšak prozatím nevidím jiné řešení. Myslím, že prvotní chybou bylo přijetí tak ekonomicky slabého státu, jako je Řecko, do EU.

2) Při současné situaci považuji chování opozice za přijatelné. Je to jediné možné řešení, jak dát najevo, že nelze bez omezení ždímat kapsy daňových poplatníků. Že je třeba najít i jiné řešení jak naplnit státní kasu.

Arnold Stenberg

Model NATO

1) Já si myslím, že vyloučení Řecka z eurozóny by přínosné nebylo. Ale oproštění se od používání eura rozhodně ano. A to protože celkový koncept eura není důkladně propracovaný a v současné době dle mého názoru nemá pořádný smysl.

2) Myslím si, že chování opozice v Poslanecké sněmovně je zcela přijatelné. Musí přece nějakým způsobem prosadit vlastní názor a domnívám se, že i takovéto netradiční chování je v dané situaci přece jenom použitelné.

Tereza Rasochová

Model OSN

1) Řecko se v současné době sice nachází ve velkých finančních problémech, ale nemyslím si, že poté, co by bylo vyřazeno z eurozóny, by dokázalo zavést zpátky drachmu. Nastalá situace by mohla vést k velkým vzpourám. Evropské státy budou jistě dělat vše pro to, aby Řecko z eurozóny vystupovat nemuselo a aby zde nemuselo dojít k extrémním opatřením.

2) Dle mého názoru se tento problém netýká pouze politiků v ČR. Takhle se určitě chovají všichni politici světa - je zbytečné dělat si vrásky kvůli tomu, co si o nás budou myslet v zahraničí. Politika by měla být místem střetu názorů a myšlenek a je dobře, že se o tom diskutuje. Možná se to někdy zbytečně natahuje, ale myslím, že se nemáme zač stydět, protože tohle se děje všude na světě.

ČTĚTE

Delegátský duel

Přijali byste Palestinu do OSN?

Více na straně 4

ČTĚTE

Svoboda informací

O čem jedná UNESCO?

Více na straně 10

TIRÁŽ

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; šéfredaktorka: Iveta Moravcová, tel.: 732 326 116; e-mail: chronicle@amo.cz; zástupce šéfredaktorky: Tomáš Jungwirth, tel.: 605 103 016; redakce: Laura Havlová, Matouš Hruška, Kristián Léko, Lucie Ottingerová, Michal Pečeňa, Thu Thuy Truong; fotografie: Martn Kalfař, Klára Procházková, Matuš Škorík, Slávek Vokoun; technická spolupráce: Trieu Phi Long.

Hosté druhého workshopu

europe-direct.cz

JAN MICHAL

Politolog, sociolog a ekonom Jan Michal je od září 2010 vedoucím Zastoupení Evropské komise v ČR. Dříve zastával místo ředitele Oddělení OSN Ministerstva zahraničních věcí ČR. Vystudoval Vysokou školu ekonomickou a Fakultu sociálních věd UK, díky které mohl studijně vycestovat do Belgie a Spojených států amerických.

the.goph.com

MARTIN PALOUSH

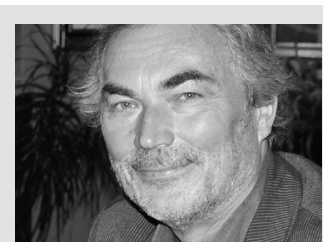
Diplomat a pedagog Martin Palouš nyní působí jako ředitel knihovny Václava Havla. Dříve zastával funkci velvyslance České republiky v USA a do roku 2010 byl velvyslancem Stálé mise České republiky při OSN v New Yorku. Byl signatářem Charty 77 a podílel se na založení Občanského fóra.

aktuálně.cz

MICHAL BROŽA

Současný ředitel Informačního centra OSN v Praze Michal Broža vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy a pokračoval ve svém vzdělávání v Amsterdamu. Několik let žil v Libérii, kde působil jako pracovník Informačního servisu OSN; také tam natočil film o tamější občanské válce.

BOŘIVOJ HNÍZDO

Politolog Bořivoj Hnízdo v současnosti vede Katedru anglofonních studií Metropolitní univerzity v Praze. V minulosti přednášel na Diplomatické akademii Ministerstva zahraničních věcí, Akademii veřejné správy či Oxford University. Do roku 2010 byl ředitelem Institutu politologických studií FSV UK.

Politik je trenér, diplomat hráč

» pokračování ze str. 1

hloupé se jí vůbec zbavovat, natož bez náhrady. Čeho se ale zbavit musíme, je politický naivismus, který tuto otázku v ČR někdy provází. Možná bychom měli dělat věci jenom tak hlasitě, abychom svobodě a disidentům v zemích, které mají s lidskými právy problémy, pomohli ve výsledku skutečně víc, než kolik halasná prohlášení pomohou tomu kterému politikovi, který se tématu příčinnivě ujme.

Pokud hovoříme o lidskoprávních otázkách – dočetl jsem se, že se přátelíte s jeho svatostí dalajlamou. Co vás pojí k této osobnosti?

Především upřímný obdiv. Nemyslím, že by mě po dvaceti letech v české diplomacii někdo z partnerů více překvapil svojí normální, nezastíranou lidskostí.

Je podle vašeho názoru správné, když ČR formálně podporuje svobodu Tibetu a zároveň navazuje hospodářské i politické styky s Čínou?

A jakou jinou smysluplnou strategií byste navrhovali? S naším přístupem neměl dalajlama nikdy nejmenší problém, sám je v podobné situaci.

Myslíte si, že v nejbližší době otázky mezinárodního obchodu vytlačí ostatní témata na okraj?

Pokud budeme definovat politiku jako politický obchod, pak nesporně, ale vlastně tomu nikdy nebylo jinak.

Náš projekt je založen na simulaci světa diplomacie. Avšak přinejmen-

ším po formální stránce by se mohlo zdát, že diplomat je loutkou v rukou politiků. Odpovídá tomu z vaší zkušenosti i skutečnost?

Řekněme, že politik je jako fotbalový trenér. Řekne diplomatovi, koho porazit a určí mu strategii. Na hřišti už ale není. A pokud tam v rozčilení vběhne a nedá gól, je úkolem diplomata to napravit. Takže se jedná o oboustranný vztah, kde politik a diplomat bez druhého nemohou existovat. A mají třetího do hry – média.

Stalo se vám někdy, že byste se jako diplomat vysloveně postavil rozkazu „shora“? Pokud ano, jaké to mělo důsledky?

Ač se to o mně traduje, nikdy jsem se rozkazu nepostavil. Před lety jsem byl obviněn tehdejšími ministrem zahraničí Cyrilem Svobodou, že jsem hlasoval proti instrukci. Protože instrukci dostává diplomat písemně a hlasování v OSN jsou zaznamenávána, bylo otázkou dvou minut dokázat, že tomu tak není. Jednalo se o účelovou konstrukci za účelem potrestání velvyslance za to, že měl ministra Svobodu ve vznikající – avšak nakonec nevzniklé – technokratické vládě

Hynek Kmoníček na Mezinárodním filmovém festivalu v Indii.

1.bp.blogspot.com

nahradiť. Důsledky? Stěhoval jsem se z New Yorku do Indie, protože mě bylo třeba nějak potrestat a nebylo za co. Po pěti letech v OSN to byla celkem přirozená změna a Indie byla zážitek.

Českými médii nedávno proběhla kauza tří českých turistů zatčených v Zambii za špionáž. Jaké kroky může v takové situaci příslušný český velvyslanec učinit pro jejich propuštění?

Posílat nóty, protestovat, navštěvovat, prosit a vyhrožovat. Nenechat to spát. A přitom vědět, že žádný z těchto oficiálních kroků, jakkoli jsou nezbytné, nedosáhne výsledku. Že pouze vytváří

prostředí pro skutečné řešení. Ani nechci vzpomínat, kolikrát jsme již toto řešení okolo celého světa našli a nikdy to nebylo v kanceláři nad diplomatickou nótou.

Vaše kariéra jakožto velvyslance se donedávna točila především kolem států jihovýchodní Asie. Jakou největší změnu pocítíte na vaší současné misi v Austrálii?

Vzdálenost. Z Indie je to do Prahy osm hodin. To je jako z východního pobřeží Austrálie na západní. Když letíte z Perthu do Sydney, je to jako z Moskvy do Madridu. A pak vás čeká ještě dalších dvacet hodin v letadle do Prahy.

Působil jste také jako náměstek ministra zahraničních věcí. Uvažujete o tom, že byste diplomacii jednou provždy opustil a začal se zabývat třeba domácí politikou?

Zatím je moje místo v diplomacii. A myslím, že to, co se v ní stále učím, jednou doma jako když najdu.

HYNEK KMONÍČEK

Hynek Kmoníček je českým diplomatem. Po studiích pedagogiky, angličtiny a arabštiny dlouhou dobu pracoval jako vyslanec při OSN, ve Fischerově vládě byl náměstkem ministra zahraničních věcí. V současnosti působí jako velvyslanec České republiky v Austrálii.

img.mf.cz

Tomáš Jungwirth

Významná výročí: na co nezapomínat

Datum	Místo	Událost	Datum	Místo	Událost
30. 11. 1874	Velká Británie	Narodil se politik a premiér sir Winston Churchill, který byl jedním z nejdůležitějších státníků 20. století; získal i Nobelovu cenu za literaturu.	6. 12. 1774	Svatá říše římská	Marie Terezie zavedla Všeobecný školní řád, který stanovil všeobecnou vzdělávací povinnost, dnes známou jako povinná školní docházka.
1. 12. 1943	Írán	V iránském hlavním městě skončila Teheránská konference, první setkání představitelů SSSR, USA a Velké Británie za 2. světové války.	7. 12. 1941	Spojené státy americké	Letos je tomu sedmdesát let, co Japonci zaútočili na americký přístav Pearl Harbor. Odpovědí USA byl vstup do 2. světové války.
3. 12. 1967	Jihoafrická republika	Kardiolog Christiaan Barnard provedl v Kapském městě první úspěšnou transplantaci lidského srdce. Pacient bohužel zanedlouho zemřel na zápal plic.	10. 12. 1948	Finsko	OSN na Helsinské konferenci schválila Všeobecnou deklaraci lidských práv. Československo se spolu s dalšími sedmi státy zdrželo hlasování.
4. 12. 1941	Protektorát Čechy a Morava	Do terezínského ghetta přijel první transport s Židy. Za následující čtyři roky tudy prošlo téměř 150 000 lidí a na 35 000 jich zde zemřelo.	13. 12. 2007	Portugalsko	Byla podepsána Lisabonská smlouva, která má reformovat instituce a fungování EU. V platnost vstoupila 1. prosince 2009.

Vypadnutí z obchodního řetězce? Jako vyschlý ropný vrt

» pokračování ze str. 1

hrozbou konfliktu. Objevil se ale zajímavější jev – absence vojenských střetů v zemích propojených mezinárodními výrobními vztahy, takzvanými dodavatelskými řetězci. Když se ve válčících zemích zavře McDonald's, ekonomika to přežije. Když se ale kvůli válce naruší světový obchod, poškozeni jsou všichni.

DODAVATELSKÉ ŘETĚZCE

Nejsložitější dodavatelské řetězce se nacházejí v elektrotechnice. Například notebook je složen z tisíců součástek od zhruba čtyř stovek dodavatelů, kteří díky své specializaci vyrábějí nutné součástky nejefektivněji – a firma vyrábějící notebooky má pro jistotu od každé součástky víc dodavatelů, čímž se jistí proti krachu jednoho z nich.

Sám řetězec hardwaru k internetovému připojení je vyčerpávající – síťová karta přišla z továrny vlastněné Američany v Číně (Agere), případně Malajsii (Arrow) nebo z továrny na Tchaj-wanu (Askey, též Gemtek) či přímo v Číně (USI). Modem je buď z továrny v Číně (Asustek, Liteon) vlastněné Tchaj-wanci, nebo z továrny, kterou tam mají Číňané (Foxconn). Síťový adaptér je z továrny v Thajsku (Delta), vlastněné Američany nebo z továren v Číně (Liteon, Samsung, Mobility) vlastněné Tchaj-wanci, Korejci či Američany. Běžný síťový kabel vyrobila japonská společnost s továrnami v Malajsii a Indii (Volex), jiné kabely jsou ale dílem izraelské firmy (M-System), nebo firmy v Malajsii (Smart Modular)

vlastněné Američany. A výčet by mohl pokračovat až k úplné dodavatelské symfonii.

NOVÁ OBCHODNÍ GEOGRAFIE

Podobné řetězce jsou dnes všude. V oblasti elektrotechniky většinou meziproducty projdou Malajsii, Thajskem, Vietnamem, a během toho několikrát vstoupí do čínských či japonských podniků. Moderní geografie dodavatelských řetězců vypadá mnohdy tak, že čínští exportéři zboží kompletují, zatímco země jihovýchodní Asie vyrábí jen jednotlivé součástky.

Této vzájemné kooperaci výrobců se dnes říká nová geografie mezinárodního obchodu, což vyjadřuje nový fenomén světové ekonomiky. Také se zároveň předpokládá, že země, které jsou součástí stejného dodavatelského řetězce, chtějí pokračovat ve vzájemném obchodování.

DELL-TEORIE

Je-li nějaká skupina zemí součástí jednoho výrobního řetězce, touží v něm každý jeho článek zůstat, protože zapojení do těchto řad se rovná nálezů nevyhledávaného ropného ložiska. Jsou-li tedy dvě země zapojeny například do řetězce výroby počítačů značky Dell, do klasického válečného střetu se nepustí, neboť chtějí poskytovat dodávky v rámci řetězce. To je jádro takzvané Dell-teorie k předcházení konfliktů.

Státy navázané v řetězci vědí, že při přerušení dodávek vlivem válečných operací poškodí nejenom světové hospo-

dářství, ale zejména sebe – krom ztráty výnosů není snadné se do řetězce znovu vrátit. Vypadnutí z globálního výrobního řetězce znamená úpadek hospodářské a životní úrovně v celé zemi, prakticky je ekvivalentní vyschnutí ropného vrtu.

STARÉ HROZBY, NOVÉ VAZBY

Pevné místo v globálním dodavatelském řetězci ještě neznamená, že války jsou přežitkem a vlády se do nich nepustí. Myslet si, že tomu zapojení do globální ekonomiky zabrání, je naivní. Na druhou stranu se díky globálním dodavatelským řetězcům každý stát před zahájením války rozmýšlí nikoliv dvakrát, ale nejméně třikrát. V případě vypuknutí konfliktu je navíc cena mimořádně vysoká: přijít o provozovny McDonald's je jedna věc, ale přijít

o svou pozici v mezinárodních ekonomických vztazích 21. století, a to na dlouhou dobu, je věc druhou – našťastí pro svět.

Vítězství součástek do notebooků nad vojenskými střety můžeme pozorovat v současných vztazích Čínské lidové republiky a Tchaj-wanu, zemí, jež se obě považují za jediného možného oficiálního představitele Číny. Navzdory vzájemně napjatým vztahům spolu dnes udržují čilé obchodní styky a investice mezi nimi dosáhly hodnoty více než 100 miliard USD. Vztah mezi dodavatelskými řetězci (Čína plus Tchaj-wan) a klasickými hrozbami (Čína versus Tchaj-wan) bude ještě bohatým materiálem pro studium současného světa.

Tomáš Konečný

Jak na pomůcku jménem stanovisko

» pokračování ze str. 1

Pokud jste se podívali do Delegátova průvodce Summitem, zjistili jste, že stanovisko je „dokument shrnující politiku daného státu ke konkrétnímu bodu agendy.“ Co si přesněji pod touto definicí představit? Stanovisko je pomůcka, kterou si tvoří jednotliví delegáti a v níž je vyjádřen, a to hned z několika úhlů pohledu, postoj jejich státu k určitému problému.

Nejprve je potřeba obecně vyřešit otázku, jak se váš stát na celou problematiku dívá, a pak přistoupit k řešení dílčích otázek, tedy jaké konkrétní kroky chce na půdě mezinárodní organizace podniknout. Avšak stanovisko je ještě něco víc. Je to veřejný dokument, k němuž mají přístup i jiní delegáti, a tak je pro vás i součástí vyjednávání. Prozradíte vše hned zpočátku a budete požadovat maximum, z něhož můžete ustupovat, nebo zaujmete kompromisní pozici, kterou budete pevně hájit? To je na vás.

vědět, co dokážete prosadit vy. Budete usilovat o radikální změny nebo si zvolíte pomalý postup, krůček po krůčku?

Až se rozhodnete čeho a jakými kroky dosáhnout, musíte své myšlenky vložít na papír. Soustředte se v úvodní části nejprve na nastínění celého problému a vyjádření svého postoje k celé otázce. V další části pak přistupte ke konkrétnějším řešením. Pište bod po

STANOVISKO VS. PROJEV

Zajisté vás napadlo, že mnoho z výše doporučeného platí i pro psaní projevu. Ano je to tak, stanovisko a projev spolu úzce souvisí, ale není to totéž. Stanovisko může být psáno formou projevu, ale není to pravidlem. Může mít také podobu, na niž jsme zvyklí ze školy: úvod – v němž nastíníte svůj obecný pohled na bod agendy, stať – kde proberete jednotlivé konkrétní kroky, jak svých cílů dosáhnout a závěr – kde shrnujete a potvrzujete své argumenty. Můžete jej ale taky vytvořit pouze v podobě několika bodů či jen krátce shrnout pozadí problému a věnovat se jednomu konkrétnímu bodu, kolem kterého se podle vás bude jednání formovat. Stanovisko by na rozdíl od projevu ale vždy mělo být delší podrobnější, specifitější a také, jak se říká, informačně vyčerpávající. Stále však platí: piště ho ve třetí osobě za stát, nikoliv za sebe samotného.

JAK POUŽÍVAT STANOVISKO

Když tedy máte stanovisko napsané, je třeba ho využít, jak to jen půjde. Často se můžete setkat s tím, že se stanovisko nebo alespoň jeho části přečtou jako projev. Pokud však chcete své stanovisko pojmout takto, nesmíte zapomenout na náležitosti projevu, jako je například gradace apod. Další možností je vložít části stanoviska do dokumentu, který budete přijímat ve vašem orgánu, což je asi výsledek, který by měl dobrý delegát sledovat především. Jedna z nejlepších možností, jak stanovisko také mimo jiné využít, leží mimo jednacích místností. Pokud zašlete stanovisko svému předsednictvu, tak vám jej rádi opraví a pošlou zpět. Budete tak lépe připraveni na jednání a ještě zjistíte, kde máte možnost se zlepšit.

Matouš Hruška

„Předem vyvracejte možné protiargumenty.“

JAK ZAČÍT?

Nejprve je třeba zjistit, jak se k danému bodu agendy staví váš stát. Můžete hledat na webových stránkách vaší vlády, v tiskových zprávách mezinárodních organizací anebo v samotných dokumentech OSN, pro něž váš stát hlasoval. Kromě toho je však také důležité

bodu a zamýšlejte se nad silou vašich argumentů. Podpírejte je čísly či názory nevládních organizací a vědeckých think-tanků, hodnotěte minulé kroky podniknuté v této věci, zdůrazňujte svoji legitimitu při řešení tohoto problému a předem vyvracejte možné protiargumenty.

ODPOSLECHNUTO V KULOÁRECH

IT na Summitu není jen o počítačích

Kdybyste měli někdy pocit, že na PSS všechna technika funguje lépe, než jsme zvyklí vidat jinde, je to zásluhou Jirky Havlíčka, technického koordinátora PSS. Právě jemu je věnovaná dnešní rubrika Odposlechnuto v kuloárech.

Díky informatice, kterou studuje na VŠE, má Jirka dobrý přehled o tom, co PSS po technické stránce potřebuje. „IT rozhodně není jen o počítačích, hodně také jde o komunikaci s delegáty,“ říká

„Delegáti nemůžou dostat čipy.“

a dodává: „delegáti nemůžou dostat čipy – sice by to věci dost zrychlilo, ale takhle to prostě nefunguje.“ Nejno-

vějším příspěvkem Jirky a jeho týmu do PSS je vytvoření skvělého informačního systému FOX a mnoho dalších novinek se plánuje i do budoucna. „I když je na PSS hodně humanitně zaměřených delegátů, je důležité nezavírat se a lákat sem všechny typy lidí.“ A IT historiky z historie PSS mu dávají za pravdu: „Představte si například slavnostní zahájení, kam je pozvána spousta významných hostů,“ vypráví, „na dataprojektoru svítí pořádný řečník a, z důvodů softwarové chyby, v několika slovech tím nej-

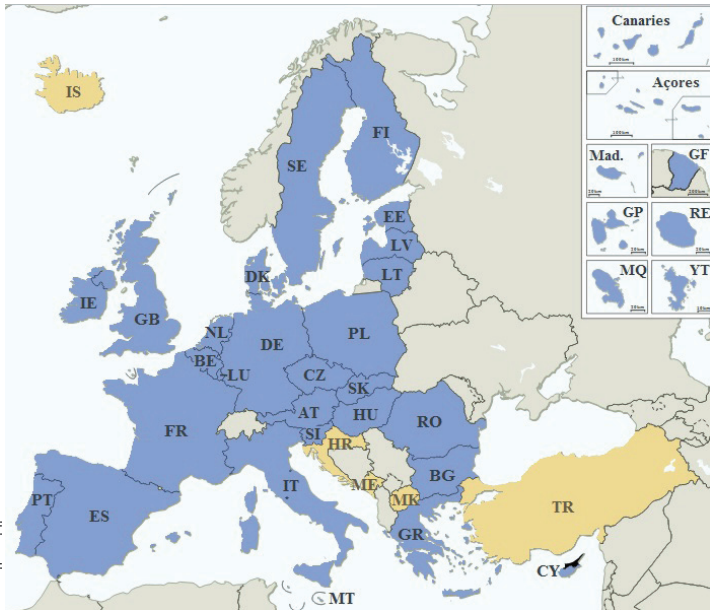

horším možným způsobem zmizí pár písmenek, takže náhle na celý sál svítí název jedné blíže nespécifikované části lidského těla. V tu chvíli zajisté oce-

níte, když člověk u počítače, jenž vše ovládá, dokáže pohotově reagovat.“

Matouš Hruška

Rozšiřování: ambice nahradila strážlivost

Členské a kandidátské země do EU.

Rozšiřování EU je tradičním podzimním tématem, jelikož Evropská komise vždy v říjnu uveřejňuje soubor tzv. zpráv o pokroku. V nich hodnotí šance jednotlivých zemí na členství v Evropské unii. Jak se rozšiřování v posledních letech vyvíjelo, jak ho zasáhly hospodářské otřesy posledních let a jaký může být vývoj do budoucna?

Po dlouhá léta bylo rozšiřování EU čímsi přirozeným. Evropské ekonomiky posledních několik desítek let rostly, některé rychleji a jiné pomaleji, některé přirozeně a jiné za cenu stálého růstu veřejného deficitu. Tato „konjunktura“ usnadnila

rychlé a zdánlivě bezproblémové přijímání nových zemí do EU, rozšiřování Schengenského prostoru, zavedení společné měny a její přijetí většinou starých členských zemí (eurozóně se budeme věnovat v některém z dalších dílů seriálu).

VÝCHODNÍ ROZŠÍŘENÍ

Jednou z nejvýznamnějších událostí poválečné evropské historie bylo jistě tzv. východní rozšíření – roku 2004 bylo přijato deset zemí, většinou z bývalého východního bloku. O tři roky později pak do EU vstoupilo Rumunsko s Bulharskem. Bylo to čistě politické rozhodnutí, založené spíše na snaze o rozšiřování evropských hodnot než ekonomické kalkulaci. Celkem totiž přibýlo téměř sto milionů Evropanů, jenže nové členské země měly oproti těm starým významně slabší ekonomiky – jejich průměrné HDP na osobu bylo jen čtvrtinové! Rapidně tak narostly především výdaje ze strukturálních fondů.

Rozšíření o východoevropské země mělo obrovský význam, jelikož znovusjednotilo Evropu, kterou rozdělily zločinné režimy dvacátého století. Za podobných okolností a economic-

„Po krizi se vyjádření uklidnila a ambice vystřídala opatrnost.“

kých nákladů došlo také ke znovusjednocení Německa a lze předpokládat, že jednou k něčemu podobnému jednou dojde také na Korejském poloostrově. Jihokorejská vláda dokonce už začala shromažďovat finance nutné k možnému budoucímu spojení s KLR.

V době před americkou hypoteční a finanční (a následně celosvětovou hospodářskou) krizí se evropští představitelé bili v prsa, kdo vydá ambicióznější prohlášení ohledně rozšiřování

EU. Hlásalo se, že v blízké budoucnosti bude přijato Chorvatsko, vlastně celý západní Balkán a hodně se hovořilo také o možném členství Turecka. Přístupová smlouva s Chorvatskem je již připravena k podpisu a země by do EU měla vstoupit v červenci roku 2013. U dalších zemí je situace o poznání složitější, navíc u Chorvatska je na místě otázka, proč se stává členem EU až nyní.

TURECKO A DALŠÍ ADEPTI

Po krizi se vyjádření uklidnila a ambice vystřídala opatrnost. Našly se ale i výjimky – například Vladimír Špidla v rámci loňského ročníku Pražského studentského summitu prohlásil, že během několika dekád do EU vstoupí nejen Turecko, ale také Rusko či dokonce Brazílie. Současný eurokomisař pro rozšíření Štefan Füle krátce po nástupu do úřadu ale již celkem strážlivě odhadl, že by se během jeho funkčního období mohli stát členy EU pouze Chorvatsko a Island. U této severské země je ovšem situace komplikovanější, neboť přístupové rozhovory začaly teprve letos v červnu.

Na závěr podotkneme, že vedle slov skeptiků, že se v důsledku probíhající krize zhroutí vedle eurozóny také celá EU, rozšiřovací proces samozřejmě běží dál, byť není tolik na očích. Letošní zpráva o pokroku považuje za největšího „skokana“ Černou Horu. Možná také kvůli tomu, že se zde platí eurem...?

Kristián Léko

KOMIKS

NEKLIDNÉ (PŮL)STOLETÍ

Fatáh a Hamás – smiřitelní nepřátelé?

militantphotos.net

Bojovník Hamásu s vlajkou svého hnutí v pásnu Gazy.

Volební vítězství Hamásu v lednu 2006, stejně jako ozbrojený střet mezi ním a Fatáhem o rok později, byly pro většinu pozorovatelů velkým překvapením. A když v červnu 2007 Hamás ovládl pásmo Gazy, tak novináři, politici i diplomaté po celém světě tak úplně nevěděli, jak na situaci reagovat. Jako by rozpory uvnitř palestinské komunity byly horkou novinkou. Nejsou. Jen jsme si jich až donedávna nevšíkali.

S výjimkou posledních několika let byli většinou Palestinci nazíráni jako jakýsi monolit – skupina Arabů, jež vede územní spory s Izraelem a chce za jakoukoli cenu vlastní stát. Tento zjednodušený pohled však neodpovídá realitě, neboť palestinskou společností probíhá mnoho dělicích čar. Muslimové a křesťané, obyvatelé měst a vesničané, bohatí a chudí, ze Západního břehu nebo z Gazy. V tomto článku se zaměříme na dělicí linii politickou, na spor mezi islamistickým Hamásem a nacionalistickým Fatáhem. Dříve než se však na obě hnutí podíváme podrobněji, položme si otázku: proč „fitna“ (rozvrat, vnitřní svár) neplnila stránky novin mnohem dříve a intenzivněji?

Odpověď se zdá být vcelku jasná, podrobnější rozbor vnitropalestinských sporů by žádnému názorovému proudu

nepomohl v prosazení svého pohledu na věc. Palestínští politici, ať už z té či oné skupiny, vždy tvrdí, že mluví za „palestinský lid“. Palestinská samospráva nezaručuje svobodu tisku – organizace Reportéři bez hranic ji řadí až na 150. příčku ze 178 zemí – takže tamní žurnalisté nemají motivaci se v politicky citlivém tématu přilížit „šroubat“. Protiizraelské novináři a akademici se primárně soustředí na příkoří páchaná Tel Avivem, ovšem o utrpeních, jež si způsobují Palestinci navzájem, většinou taktně mlčí. Palestince zásadně prezentují jako jednotnou entitu, aby opticky podepřeli svou argumentaci ve prospěch ustavení palestinského státu.

Na druhé straně ideové barikády to ale není o moc lepší. Izraelská vláda ani jí naklonění novináři nechtějí příliš zdůrazňovat, že mnoho lidí, jimž blokáda Gazy

či další byrokratické restrikce omezují život, ve skutečnosti vůbec nepodporují ostřelování civilistů raketami a ani nevolají po zničení Izraele. V západních, zejména amerických médiích je zase snaha o podrobnější rozbor komplexního problému tlumena imperativem komerčním. Je jasné, že příběh o „civilizačním střetu“ dvou odvětvých soupeřů se lépe prodává. A nejspíše i snáz píše.

„Základní program Hamásu jedobře shrnut v jeho heslu: Alláh jako poslední cíl, Prorok jako hlava, Korán jako ústava, smrt pro Alláhu slávu jako nejžhavější touha.“

AKTÉŘI

Přibližme si nyní oba hlavní aktéry palestinské politiky. Prvním je hnutí Fatáh, termín znamená „dobytí“ či „vítězství“, zároveň je však i obrácenou zkratkou pro Harakat at-Tahrir al-Filastínij (Palestinské osvobozenecké hnutí). Bylo založeno na přelomu padesátých a šedesátých let v Kuvajtu s cílem bojovat za navrácení Palestiny do arabských rukou. Do jeho čela se postavil Jásir Arafat. V roce 1968 získává Fatáh vůdčí postavení v Organizaci pro osvobození Palestiny (OOP) a Arafat se stává jejím šéfem. Hnutí dlouhou dobu kráčelo po cestě ozbrojeného odporu a organizovalo teroristické útoky proti Izraelcům, později se však násilí zřeklo a uznalo právo Izraele na existenci (oba tyto prvky byly nezbytnou součástí slavných mírových dohod z Oslo z roku 1993). Ačkoliv není jisté, jak moc Jásir Arafat přispěl k propuknutí druhé intifády v roce 2000, obecně se dá říci, že Fatáh se k násilným metodám nevrátil. Po Arafatově smrti v roce 2004 se do čela dostal současný vůdce hnutí Mahmúd Abbás, jenž jednoznačně preferuje mírovou cestu.

Fatáh je hnutí sekulární, stojící na nacionalismu. To však neznamená, že by mu náboženský slovník a symboly byly zcela cizí, nežádka je používá ve snaze získat popularitu a konkurovat Hamásu na poli náboženské pravověrnosti.

Druhým politickým tělesem, jímž se

budeme zabývat, je islamistický Hamás. Tento výraz znamená „nadšení“ a je zároveň zkratkou pro Harakat al-Muqáwama al-Islámíja (Hnutí islámského odporu). Základní program Hamásu je dobře shrnut v jeho heslu: „Alláh jako poslední cíl, Prorok jako hlava, Korán jako ústava, smrt pro Alláhu slávu jako nejžhavější touha.“ Hnutí se skládá ze dvou hlavních křídel. To civilní se

stará o charitativní a sociální agendu, provozuje školy, pomáhá chudým apod. V tomto smyslu přímo navazuje na činnost Muslimského bratrstva v okolních zemích, v podstatě je jeho palestinskou odnoží. Militantní křídlo – tzv. Brigády Kassám – organizuje teroristické útoky na izraelské cíle.

Hamás je relativně mladá organizace, vznikla v roce 1987. Jejím duchovním otcem je šejch Ahmad Izmaíl Jásín. Ačkoliv islamismus je ze své podstaty ideologie univerzalistická, Hamás se určité míře nacionalismu nebrání. Stejně jako Fatáh usiluje o samostatný stát, na rozdíl od něj však není ochoten uznat existenci Izraele. Zajímavé je, že v osmdesátých letech Izrael mnohé budoucí představitele Hamásu a jejich civilní aktivity podporoval. Chtěl tak vytvořit protiváhu tehdy dominantní OOP. To se mu v podstatě podařilo, ovšem patrně ne ku prospěchu Tel Avivu.

Zúžit palestinskou politickou scénou na tato dvě hnutí znamená pochopitelně velké zjednodušení. OOP má mnoho členů, kteří nepocházejí z řad Fatáhu; na islamistické straně zase existují i jiné skupiny než Hamás, např. Palestinský islámský džihád. Hamás a Fatáh jsou však jednoznačně nejvýznamnějšími politickými subjekty na palestinské scéně, a hlavními představiteli v důležitém sporu, jehož průběh si nyní popíšeme.

» pokračování na str. 9

Chalid Mišal a Mahmúd Abbás se saúdským králem.

cbs5.wm.com

NEKLIDNÉ (PŮL)STOLETÍ

» pokračování ze str. 8
VOLBY

První velkou událostí, jež svět rázně upozornila na existenci politických rozdílů mezi Palestinci, byly parlamentní volby v Palestinské autonomii, jejichž výsledek 25. ledna 2006 zaskočil snad úplně každého. Hamás získal nadpoloviční většinu křesel, ačkoliv průzkumy předvídaly naopak jednoznačné vítězství Fatáhu.

Jak už to s velkými překvapeními bývá, při zpětném pohledu vidíme, že se nezrodila z ničeho nic. Fatáh, jenž samosprávu řídil od jejího vzniku, dal voličům mnoho důvodů pro něj nehlasovat. Žádný pokrok v jednáních s Izraelem, neschopnost zajistit bezpečnost měst a především všudypřítomná korupce. V ideové rovině pak strana získala pověst oportunistů, kteří jsou ochotni obětovat ideály pro své vlastní mocenské a finanční zájmy. Naopak Hamás si svou charitativní činností a tvrdým přístupem vůči Izraeli získal pověst morálně čistší a ideologicky pevnější strany.

Dalším důležitým faktorem je volební systém. Hamás jako strana totiž nijak drtivě nevítežil, získal 44,45 % hlasů oproti 41,43 % Fatáhu. Rozdíl v počtu mandátů vznikl kvůli druhé části volební listiny, ve které voliči hlasovali pro konkrétní osobnosti. Nominace umírněných a důvěryhodných politiků přinesla Hamásu úspěch.

OD UREN K NÁSILÍ

V březnu se úřadu ujímá vláda, v jejímž čele stojí Ismáíl Hanijá z civilního křídla Hamásu. Fatáh se na vládě odmítl podílet (Hamás má v legislativní radě sice většinu, ale ne dost silnou na to, aby přehlasovala případné veto prezidenta Mahmúda Abbáse – stojí tedy o koalici). Spojené státy i Evropská unie odmítají vládu uznat, neboť Hamás považují za teroristickou organizaci. Abbás a Hanijá se pokoušejí vyjednat společnou vládu, přetrvávají však neshody ohledně velení bezpečnostním složkám, kterého se Fatáh nechce vzdát, a vztahu k Izraeli. V Gaze dochází k násilným potyčkám. V říjnu vysílají Egypt a Katar své ministry zahraničí, aby se setkali s oběma stranami a pokusili se spor urovnat. V listopadu se obě strany dohodnou na záměru sestavit společnou vládu, avšak v prosinci 2006 a lednu 2007 dochází zatím k nejtvrdějším bojům. Některé zdroje hovoří o občanské válce. V únoru byli zástupci obou hnutí pozváni do Mekky, kde se podařilo uzavřít příměří a sestavit Vládu národní jednoty pod vedením Ismáíla Haníji. Některé radikální frakce obou skupin přesto pokračují ve vzájemných ozbrojených střetech. Hamás navíc odmítá vyhovět Abbásově požadavku na zastavení ostřelování Izraele raketami. Krize vrcholí v červnu

Pásmo Gazy a Západní břeh na mapě Izraele.

i.pbase.com

Fatáh

- sekulární
- nacionalistický
- uznává právo Izraele na existenci
- zkorumpovaný
- Západní břeh

Hamás

- islamistický
- civilní křídlo
- militantní křídlo
- neuznává právo Izraele na existenci
- pásmo Gazy

2007, kdy Hamás silou převezme vládu nad pásmem Gazy. Prezident Abbás na

to reaguje rozpuštěním Vlády národní jednoty a vyhlášením výjimečného

stavu. Jmenuje novou vládu bez účasti Hamásu, již vede ekonom Salám Fajjád. Hamás ji pochopitelně neuznává.

Vzniká tak dvojevládí, kdy Hamás ovládá Gazu a Fatáh Západní břeh. Západní státy i Izrael uvolňují některé restrikce, které byly na Západní břeh uvaleny v době, kdy se islamisté podíleli na vládě. Noví správcové pásma Gazy nejsou populární ani v Mubarakově Egyptě, a to kvůli svým vazbám na tamní Muslimské bratrstvo. Podobně se věc má i v Jordánsku. Saúdská Arábie je zase k Hamásu skeptická proto, že hnutí vnímá jako nástroj iránského vlivu v regionu. Hlavními mezinárodními partnery sunnitských islamistů se tedy paradoxně stává šíitský Írán a sekulární Sýrie.

Tel Aviv stupňuje ekonomický i vojenský tlak na pásmo Gazy, z níž někteří radikální islamisté ostřelují izraelské civilní cíle. V prosinci 2008 je zahájena plnohodnotná invaze Gazy, při níž padne asi 1400 Palestinců, mezi nimiž je i mnoho civilistů. Po necelém měsíci obě strany vyhlásují příměří.

USMÍŘENÍ?

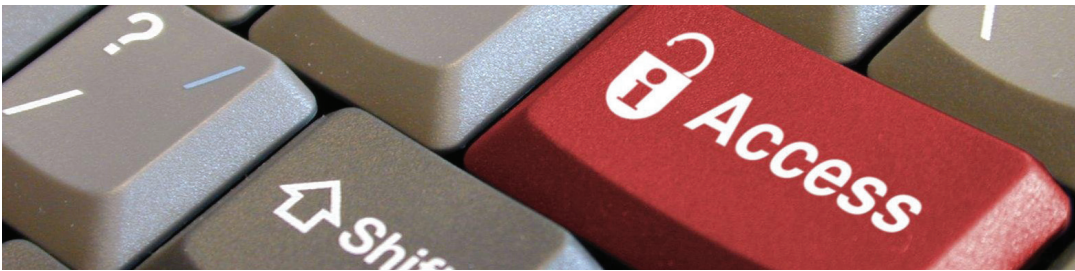
V lednu 2009 vyprší Abbásovi mandát, ten je však rozhodnut zůstat v úřadě až do doby, kdy se parlamentní a prezidentské volby budou moci konat současně. Hamás a Fatáh spolu sice jednájí o společné prozatímní vládě, která by toto umožnila, avšak bez jakéhokoli posunu. Prezident Abbás se začíná věnovat budování diplomatické podpory na mezinárodním poli. V září 2010 začínají přímé rozhovory mezi zástupci Palestinské samosprávy a Izraelem, velmi brzy však ztroskotají na otázce rozšiřování židovských osad na Západním břehu, které Izrael odmítá zmrazit.

Stagnace v mírových rozhovorech a arabské jaro dále zvýšily poptávku po vzájemném usmíření. Fatáh přišel v Mubarakovi o jednoho ze svých klíčových mezinárodních partnerů, Hamás zase v podstatě přišel o podporu syrského prezidenta Bášara Asada, jehož pozice je nyní pochopitelně značně oslabena. 4. května tohoto roku podepsali Mahmúd Abbás a Chálíd Mišal, vůdce Hamásu, v Káhiře dohodu o usmíření. Hamásu bude umožněno vstoupit do OOP, obě strany se též shodly na potřebě sestavit přechodnou vládu a uspořádat v roce 2012 volby. Očekává se, že 25. listopadu (bohužel již po uzavěření tohoto vydání) v Káhiře obě strany oficiálně schválí plán voleb. Z výše popsaného však plyne, že každá dohoda mezi oběma hnutími je velice křehká a snažit se předvídat budoucnost je krajně nejistý podnik.

Michal Pečeňa

O ČEM JEDNÁME

Svoboda informací: a co na to UNESCO?

whymperostreinet

Jednání Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu se v rámci Pražského studentského Summitu nejprve zaměří na svobodu informací. Právo na svobodu přesvědčení a projevu je jedním ze základních lidských práv uznaných na mezinárodní úrovni. Toto právo nepřipouští, aby někdo utrpěl újmu pro své přesvědčení, a zahrnuje právo vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky jakýmkoli prostředky a bez ohledu na státní hranice.

Svoboda informací je jedním principů demokratického státu. Bez svobody tisku by se asi každý stát stal „samoobsluhou pro politiky“.

Nevládání organizace jako například Freedom House každoročně uveřejňují statistiky míry svobody internetu a tisku v jednotlivých zemích po celém světě. Pro ilustraci – Estonsko a JAR jsou hodnoceny nejvyšší mírou svobody, Indo-

nesie či Turecko střední mírou a země jako Irán a Čína jsou naopak nejméně svobodné.

V mnoha případech zasahují do svrchovanosti médií samotné vlády, místní správy či soukromé organizace. Často pak přikazují, co má a nemá být uveřejňováno; jmenovně kupříkladu události okolo bosenské televize Alternativna Televizija, které místní politic-

kou stranou nebylo dovoleno odvysílat výsledky voleb. Velmi vyhrcoená je situace také v Mexiku, kde bylo dle údajů Výboru na ochranu novinářů od roku 2006 zabit nebo napadeno nejméně 37 pracovníků médií. Také z Ruska často

„Paradoxní se může jevit situace ve Spojených státech.“

přicházejí informace o pronásledování či dokonce podezřelých úmrtích novinářů, dlužno podotknout, že většinou protivládních.

Trochu paradoxní se může jevit situace ve Spojených státech, kde ministryně zahraničí Hillary Clintonová sice oficiálně vyhlásila svobodu projevu na internetu za jednu z priorit americké zahraniční politiky, avšak díky Wikileaks, internetovému serveru, který

zveřejnil tisíce tajných diplomatických depeší, byla odhalena vážná porušení dalších lidských práv jako například mučení a špatné zacházení se zadržovanými osobami. Organizace Reportéři bez hranic je taktéž znepokojena útoky na ty, kteří spolupracují s Wikileaks, a odsuzují jakýkoliv pokus o blokování nebo cenzuru této webové stránky.

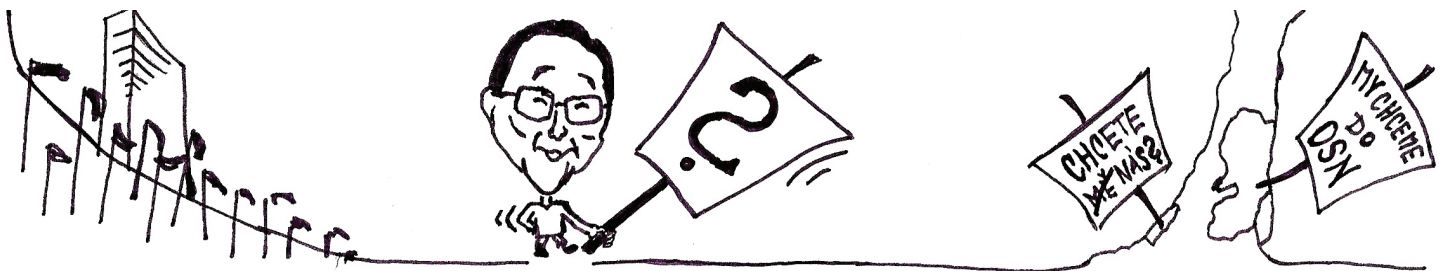
TĚŽCE HLEDANÁ ROVNOVÁHA

Svoboda slova neznamena pouze samotnou svobodu projevu, ale skrývá řadu důležitých práv, která jsou dnes a denně na celém světě porušována. Souvisí s tiskem a žurnalistikou, internetem, svobodou vyjadřování a mnoha dalšími oblastmi lidské komunikace. Omezování svobody projevu ale někdy může být i opodstatněné. Jde zejména o otázky omezení šíření dětské pornografie, šíření toxikomanie, hanobení národa a rasy, pomluvy, popírání holocaustu či nakládání s osobními údaji.

Najít rovnováhu mezi svobodou a omezeními je dnes velice obtížné a delegáti v UNESCO budou mít před sebou náročný úkol obhájit status quo ve své zemi a navíc vymyslet všeobecně přijatelné řešení pro celý svět.

Jan Zipser

DELEGÁTSKÝ DUEL

Jaké je stanovisko vašeho státu k přijetí Palestiny do OSN?

Nejen Blízkým východem, ale bez přehánění i celým světem hýbe otázka, zda akceptovat Palestinu za právoplatného člena světového společenství. Diplomaté po celém světě formulují svá stanoviska k této otázce a naši delegáti si z nich vzali příklad.

Ondřej Tichý

delegát Spojených států amerických

Michal Bulka

delegát Libanonu

Jsme si plně vědomi toho, že Palestina by někdy v budoucnu jistě měla být uznána za samostatný stát, a pak by přirozeně měla být i členem OSN. Nepochybně by to zklidnilo vyhrcoenou situaci na Blízkém východě a přispělo k udržení míru.

Na druhou stranu důrazně varujeme před ukvapeným jednáním, jakého jsme bohužel v současnosti svědky. Vidíme, že se palestinská samospráva snaží silou protlačit uznání vlastní existence

a členství v OSN bez jakékoli dohody s Izraelem. Právě ta musí spolu s jasným vymezením hranic a stanovením kompetencí předcházet jakýmkoli snahám Palestinců o získání mezinárodního uznání.

Z těchto důvodů se Palestina zatím v žádném případě nesmí stát členem OSN, tím spíše, že tento krok nemá širokou mezinárodní podporu a vlastně ani nemůžeme říci, že se vůbec jedná o stát.

My Libanonci máme opravdu bohaté zkušenosti s budováním vlastního státu a národní identity, jejím prosazováním ve světě a neustálým bojem za ni. Ohledně Palestiny se držíme poučky, že „žádný stát není příliš malý“ a zastáváme názor, že by Palestinci určitě měli dostat prostor a šanci vládnout sami sobě a prosadit svou národní identitu. Toto úsilí by nemělo být ovlivňováno tím, co si myslí jiné státy, jakkoli mohou být větší či moc-

nější. Jsme bytostně přesvědčeni, že by Palestina minimálně měla dostat příležitost ukázat, že je schopna být řádným členem světového společenství a plnohodnotným státem. Ostatně se ukazují, že i jen samotná debata s palestinskými politiky představiteli je velmi důležitá a pro stabilizaci situace na Blízkém východě přínosná. Jako blízcí sousedé Palestiny její členství v OSN jednoznačně podporujeme.

Přestavujeme patrony Modelu OSN

UNSC: Karel Kovanda

V návaznosti na loni započatou tradici bude letos každý orgán Modelu OSN mít svého patrona z řad odborníků na danou problematiku. Doufáme, že to přispěje k většímu propojení naší simulace s reálnými orgány a zároveň to ještě zlepší věrohodnost našich jednání. Je nám velkou ctí, že se jedná o osobnosti uznávané nejen u nás, ale i v zahraničí. Každý z patronů zaslal účastníkům našeho projektu zdravici, v níž vyjádřil podporu jejich snažení. Více se dozvíte na našich webových stránkách a v jednotlivých orgánech.

Patronáty nad jednotlivými orgány Modelu OSN převzali a naši práci tak podpořili:

UNSC: Karel Kovanda, přední český diplomat, bývalý zástupce generálního ředitele pro zahraniční vztahy Evropské komise, v 90. letech stálý představitel ČR při OSN (v letech 1994-95 dokonce přímo v Radě bezpečnosti), v letech 1998–2005 působil jako velvyslanec ČR u NATO. Nyní se zabývá poradenskou činností a výukou, aktivně působí jako guvernér Asia-Europe Foundation se sídlem v Singapuru. Získal doktorát z politikologie na Massachusetts Institute of Technology.

ECOSOC: Jan Švejnar, vystudoval ekonomii na Cornell University a Princeton University. Profesor ekonomie na Michiganské univerzitě, od roku 2005 řídí Centrum pro mezinárodní politiku (Gerald R. Ford School of Public Policy) tamtéž. Je světově uznávaným ekonomem v oborech ekonomie rozvojových zemí, práce a strategie transformací. Napsal více než sto článků, knih a studií. Je spoluzakladatelem a předsedou řídicího a dozorčího výboru institutu CERGE-

-EI, roku 2008 kandidoval na post prezidenta republiky. V letech 1994-2003 působil jako ekonomický poradce prezidenta Václava Havla.

HRC: Kateřina Sequensová, velvyslankyně stálé mise při OSN a dalších mezinárodních organizací v Ženevě, absolventka Diplomatické akademie. Působila jako ředitelka odboru OSN na ministerstvu zahraničních věcí, na velvyslanectví ČR v Egyptě a na Stálé misi ČR při OSN v New Yorku.

UNESCO: Michal Beneš, člen komise UNESCO, tajemník pro kulturní záležitosti této organizace při ministerstvu kultury, koordinátor zapojení ČR do agendy programů UNESCO. Působil jako první zástupce generálního tajemníka Československé komise pro spolupráci s UNESCO, zasloužil se o zápis řady památek na Seznam památek světového kulturního dědictví.

UNEP: Jiří Drahoš, předseda Akademie věd ČR, profesor chemického inženýrství, významný vědec v tomto oboru. Publikoval přes 60 původních prací v impaktovaných mezinárodních časopisech, je spoluautorem čtyř zahraničních a deseti čs. patentů. Je členem Inženýrské akademie ČR, předsedou České společnosti chemického inženýrství, předsedou správní rady VŠCHT Praha a členem představenstva Svazu chemického průmyslu. Od roku 2002 předsedá Mezinárodnímu kongresu chemického a procesního inženýrství CHISA.

WTO: Pascal Lamy, od roku 2005 Generální ředitel WTO, působil ve francouzské státní správě a v Evropské komisi, v EK Romana Prodiho zastával funkci komisaře pro obchod, kde si získal výbornou reputaci.

UNESCO: Michal Beneš

UNEP: Jiří Drahoš

WTO: Pascal Lamy

ECOSOC: Jan Švejnar

HRC: Kateřina Sequensová

KDY PŘIJET NA DALŠÍ WORKSHOP?

- 3. workshop - 17. prosince 2011
- 4. workshop - 28. ledna 2012
- 5. workshop - 18. února 2012

Rada bezpečnosti – UNSC

pod patronací Karla Kovandy

světě i na půdě Pražského studentského summitu a podělilo se s nimi o triky a tipy, které se dle jeho dlouholetých zkušeností vyplatí znát. Připravilo tak půdu pro příslušnou třešničku na dortu. Tou byla vyjednávací hra, ve které se delegátům, kromě možnosti uplatnit nově nabyté znalosti, dostalo i praktické lekce z vedení osobních financí.

JEDEME DÁL

Na svém druhém workshopu Rada plynule naváže na motiv předcházejícího setkání a seznámí delegáty s temnými zákoutími Jednacího řádu. Těžšíste odpolední části ovšem bude tvořeno jednáním o problematice pirátství u břehů

Program workshopu

- seznámení s Jednací řádem
- hra „Pod tlakem“
- přednáška: Problematika pirátství u somálských břehů
- jednání: Problematika pirátství u somálských břehů

Somálska, kterému bude předcházet tématická přednáška Vojtěcha Bahenského. A aby bylo zcela jasné, že Rada neustoupí ze svého požadavku na co nejaktivnější zapojení účastníků, je pro delegáty připravena hra zaměřená na správnou a efektivní práci s časem.

Lucie Ottingerová

Dobrý začátek vždy potěší, ale zároveň v sobě nese jistou výzvu. Úkolem Rady bezpečnosti na druhém workshopu proto bude udržet vysoký standard z prvního setkání a zužitkovat tak slibný start.

ROVNÝMA NOHAMA

Rada se na prvním workshopu zaměřila na to, co považuje za svou hlavní prioritu: jednání. Předsednictvo proto nejprve seznámilo své delegáty s fungováním Rady bezpečnosti v reálném

Hospodářská a sociální rada – ECOSOC

pod patronací Jana Švejnara

Program workshopu

- jednání o humanitárních krizích
- představení problematiky organizovaného zločinu
- kvíz o ECOSOC
- regionální zasedání

První setkání Hospodářské a sociální rady můžeme rozhodně označit za velmi pestré. Přestože jsou mnozí z delegátů na Summitu nováčky, bez výjimky se do připravených aktivit zapojili a otestovali sílu svého hlasu - mnohdy poprvé před velkým publikem.

NEJEN MATEMATIKA

Věděli jste, kolik času stráví delegáti a předsednictvo ECOSOC přípravami na jednotlivá přípravná setkání a konferenci? Hádáte správně, pokud tipujete 6625 hodin - plně tři roky práce jednoho člověka. Ale náš orgán není jen o číslech. Letošní ročník bude zaměřen především

na rozvojovou problematiku. Po představení prvního bodu agendy, odstraňování následků humanitárních krizí, se delegáti přenesli do roku 2041 na unikátní zasedání Pražského studentského summitu. Během něj si vyzkoušeli spolupráci v regíonech a schopnost rychlé reakce při snaze získat pro svůj region možnost

zorganizovat meziplanetární summit Organizace spojených planet. Nejlépe si vedla Afrika, těsně následována ostatními regiony. Nedílnou součástí prvního workshopu byla také přednáška o mezinárodním ekonomickém systému i úvod do tajů Jednacího řádu a etikety.

POPRVÉ V ROLI VELVYSLANCŮ

A co delegáty ECOSOC čeká na druhém přípravném setkání? Především jednání o prvního bodu agendy, debata o problematice mezinárodního organizovaného zločinu nebo kvíz o Hospodářské a sociální radě.

Martina Kotasová

Rada pro lidská práva – HRC

pod patronací Kateřiny Sequensové

Jedno moudré přísloví říká, že „kdo si počká, ten se dočká,“ a delegáti Rady pro lidská práva (HRC) se první listopadovou sobotu skutečně dočkali. Přípravná část Pražského studentského summitu konečně začala a dveře

HRC se otevřely dokořán. A co se za nimi onu sobotu událo?

JAK TO VŠECHNO ZAČALO

Kdo jsme? Kde jsme? Co tu děláme? A o co se budeme zajímat? To jsou hlavní

otázky, na něž se chytré hlavy osazenstva Rady pro lidská práva snažily v průběhu prvního workshopu najít odpověď, ať už pomocí informacemi nadupaných prezentací či interaktivních her. Zapomenout nelze ani na hosta prvního workshopu: Jiřího Bejčka z Amnesty International, který přiblížil delegátům, jaké to asi je ocitnout se v roli uprchlíka, imigračního úředníka či mezinárodního pozorovatele.

A UŽ JSME ZPÁTKY...

Listopad utekl jako voda a před námi je druhé přípravné setkání. Jelikož správný delegát by neměl jen znát teorii, ale nemělo by mu být cizí ani aktuální dění, začne další workshop Rady pro lidská práva novinkami o tom, co se děje ve

Program workshopu

- I. bod agendy „lidská práva ve vnitrostátních konfliktech“ a host
- jak být ten nejlepší delegát
- bez mluvení a druhých by to nešlo – pojďme na tom pracovat

světě kolem nás. Následně osazenstvo HRC nakoukne pod pokličku prvního bodu agendy a chybět nebudou ani interaktivní aktivity a přednáška Veroniky Bílkové, členky Evropské komise pro šíření demokracie prostřednictvím práva.

Šárka Ošťádalová

Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu – UNESCO

pod patronací Michala Beneše

První workshop UNESCO v dějinách PSS byl nabitý emocemi, hlasitým prosazováním názorů a divokou gestikulací. Hlavním cílem prvního setkání bylo delegáty především rozmluvit a na konci dne si mohlo předsednictvo skutečně s oddechem říct: mise splněna!

SINDIBÁD NEMŮŽE BÝT PÁTÝ

Po interaktivních přednáškách o OSN a UNESCO, během nichž mnozí delegáti překvapili informovaností a znalostmi z oblasti mezinárodních vztahů, se celý orgán vrhl vstříc výzvam, jakými jsou rétorika a vyjednávání. Úkolem první hry bylo pomoci řečnického umu zaujmout a nenechat se tak „vyhodit

z balónu“. Kreativita některých účastníků nebrala konce a poslední finalisté připravili svým kolegům i předsednictvu nezapomenutelnou „show“. Poté se delegáti v rámci hry Dědictví UNESCO ve skupinách seznámili s úkoly, které budou plnit v průběhu celého ročníku. Workshop byl zakončen bouřlivým vyjednáváním, jehož cílem bylo seřadit postavy vystupující v příběhu o Abigail

podle jejich morálního kreditu. Předsednictvo nebylo ke konci téměř schopné delegáty od sebe odtrhnout a přimět je přestat vyjednávat.

DNES JIŽ JAKO DIPLOMATÉ

Na druhém workshopu se delegáti seznámí s psaním stanovisek a základy Jednacího řádu. Po úvodních tematických přednáškách bude následovat dis-

kuze s Miroslavem Polreichem, který se bude s delegáty UNESCO dělit o své zkušenosti z Ministerstva zahraničních věcí i ze svého působení při OSN. Nakonec si budou delegáti moci vyzkoušet to pravé diplomatické jednání se všim všudy - s regulovanými reakcemi, hlasovacími štítky i pořadníkem řečníků.

Thu Thuy Truong

Program workshopu

- seznámení se stanovisky
- přednáška: svoboda informací
- host: Miroslav Polreich
- úvod do Jednacího řádu
- jednání: svoboda informací

Program OSN pro životní prostředí – UNEP

pod patronací Jiřího Drahoše

Zpočátku nejisté obličje se po několika hodinách strávených v jedné místnosti proměnily v jisté výrazy nových delegátů a zdánlivě nespořádaná změť lidí, názorů a států se alespoň trochu propletla sítí nových vztahů a známostí. Společnou pout' UNEP odstar-

toval zábavným představením předsednictva formou anonymních medailonků, kdy delegáti podle indicií hádali, komu který medailonek náleží. Konal se debatní turnaj zvaný ping-pong, delegáti společně tkali nit svého příběhu v orgánu a byli obeznámení se základy Jednacího řádu.

Program workshopu

- Jednací řád II
- přednáška: desertifikace
- jednání o bodu agendy
- nástin dalšího bodu agendy

DRUHÉ PODZIMNÍ SETKÁNÍ

Podruhé se UNEP sejde již nad skutečným jednáním. Pozornost bude věnovat jak obecné, tak podrobné diskusi, ve které si noví delegáti budou moci procvičit své čerstvě nabyté, někdy netušené schopnosti. Důležitou roli bude hrát bezpochyby stanovisko, u kterého platí, že štěstí přeje připraveným. Při-

pravenost, odvaha a pohotovost jsou hlavními atributy úspěšného diplomata. Samotnému jednání bude předcházet druhá přednáška ohledně Jednacího řádu a samozřejmě přednáška o desertifikaci, z níž budou moci delegáti při svém jednání čerpat.

DROBNOSTI NA ZÁVĚR

Ani na druhém workshopu delegáti nepřijdou o hru, při níž se všichni navzájem ještě lépe poznají. Nakonec přijde malá ukázka z dalšího bodu agendy, kterým bude nadměrný rybolov, podrobněji probíraný na třetím workshopu.

Michael Miřovský

Světová obchodní organizace – WTO

pod patronací Pascala Lamyho

Program workshopu

- zhodnocení stanovisek
- host: Petr Mach
- seznámení s Jednacími řádem
- seznámení se cly v zemědělství
- jednání: cla v zemědělství

Vpražské zoologické zahradě se narodilo gorilí mládě. Jeho matka jej však zavrhl a na obzoru se rýsuje pouze nejistá budoucnost malého primáta. Podobný osud ale určitě nečeká mláděta delegátská, jichž se na letošním úvodním přípravném setkání ujalo předsednictvo WTO s více než mateřskou péčí.

POLITICI, TŘESTE SE

Emoce na sebe nenechaly dlouho čekat. Již zahajovací hra, v níž se delegáti snažili o vytvoření podnikatelského záměru, vyvolala značné pozdvižení. Navzdory silné konkurenci zvítězila skupina čítající několik ostřílených delegátů, jež představila ambiciózní projekt nové bezpečnostní agentury s cílem ovládnutí české politické scény - na rozdíl od nejmenovaných kolegů však naprosto transparentně. Obzvláště pikantní byl koncept průhledných obálek či tzv. „bribery pointů“. Ano, tvořivost delegátů si zaslouží velkou pochvalu. Další průběh workshopu byl zaměřen spíše na vzdělávání odborné. Nejen nováčci zajisté ocenili přednášku Richarda

Gracly, absolventa London School of Economics, jenž hovořil o přínosech a negativěch liberalizace obchodu.

DNES JIŽ VÁŽNĚJI

Druhý workshop bude věnován tématu cel v zemědělství. Ještě než si delegáti odehrají svou premiéru v jednání, budou

mít tu čest si poslechnout přednášku ekonoma Petra Macha, bývalého ředitele Centra pro ekonomiku a politiku, který nikdy nepohrdne příležitostí předat své cenné znalosti mladým studentům.

Vojtěch Fiala

MODEL NATO ✦

The path to the NAC negotiations has opened

The first workshop has already witnessed some serious discussions. The ambassadors have not taken over the roles of their countries' representatives yet but soon they will have to step up and do what their countries need them to do in order to maintain the North Atlantic region a safe place to live and prosper.

NEGOTIATION GAME

Reaching a consensus is never easy. And during the game, the ambassadors found themselves in year 2500, facing a difficult decision that could possibly destroy the whole planet. A vessel from space had arrived to the solar system and seemed to be sending out an SOS signal. What the delegates needed to do was to decide whether to let the vessel land or shoot a missile at it and destroy it.

As the NAC, though, they needed to reach consensus, otherwise the aliens would destroy them.

CHALLENGES AHEAD

During the second workshop, the ambassadors will have the chance to learn

about NATO from the founder of Model NATO Tomáš Šindelář. He will share his experience with the North Atlantic Council. Later, they will be given an opportunity to listen to Petr Zlatohlávek, the director of the NATO Information Center in Prague, who will talk about

new threats to NATO. Furthermore they will learn the Rules of Procedure and work in groups with mentors in order to get ready for negotiating the challenges of today's world in a productive manner.

Alena Zikmundová

NATO - Who would have guessed...

britannica.com

It would be very interesting to ask the founders of NATO whether they had expected the Alliance to take

the path it has taken. On 4 April 1949 at the Washington conference, who would have thought that...

- NATO as a political alliance would become also a military one only a year after its foundation (because of the Korean War and fear of the USSR);
- the Alliance would expand so far geographically that its utmost east point would be east of Moscow;
- West Germany would be allowed to re-arm as soon as in 1955, only 10 years after the end of WWII;
- in the 60s France, one of the most powerful founding members, would suspend its participation in military operations for more than 40 years. Although France remained a member of the Alliance, it did not resume its presence in NATO operations until 2009.

FALLEN IS THE FOE

Nowadays, NATO has more than twice the number of members it had at the beginning, thanks to massive enlargement since the fall of the USSR, a country which supplied the main cause for the creation of the Alliance. But the Alliance has outgrown its original purpose, so despite the foe has fallen, NATO is still playing a very important role in securing the world order not only in Europe and North America, but in Africa and Asia as well. And it seems its importance will not decline.

We will never know if this is what the founding fathers expected of their offspring, however, we are sure they would be very proud nonetheless.

Šimon Presser

Každý začátek je těžký...

...ale jsme na tom všichni stejně...

...a není se čeho bát!

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Hlavní partner Modelu EU

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Univerzitní
partner

Partner zahájení

interhotel
AMBASSADOR
ZLATÁ HUSA

Partner jednání

Dodavatelé služeb

zátiší group

KONICA MINOLTA

Mediální partneři

RESPEKT

Partner Chronicle

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs